

ΠΩΣ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΚΑΪΤΕ «ΕΣΤΗΣΕ» ΜΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Οι εικαστικοί Ινώ Βαρβαρίτη και Γιάννης Δελαγραμμάτικας ερεύνησαν τα ιστορικά και πολιτιστικά αρχεία εντοπίζοντας τα ελληνικά ίχνη μισού αιώνα

ΤΗΣ ΜΑΪΡΗΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Ανοιξε τις πόρτες του μόλις λίγους μήνες αφότου είχε αρθεί η εμπόλεμη κατάσταση Ελλάδας και Γερμανίας και είναι ο πρώτος φορέας με πολιτιστικό και εκπαιδευτικό πρόσημο που ίδρυσε η κεντρικοευρωπαϊκή χώρα εκτός των συνόρων της. Είναι ο χώρος όπου ο πρωτοπόρος συνθέτης Γιάννης Ξενάκης έκανε την πρώτη του δημόσια εμφάνιση στην Ελλάδα, στις 13 Νοεμβρίου 1974, και στο φουαζέ του η Πίνα Μπάους συνάντησε νεαρούς χορευτές το 2001. Ο λόγος για το Ινστιτούτο Γκαίτε Αθηνών που φέτος συμπληρώνει 70 χρόνια παρουσίας στην πόλη. Και με την ευκαιρία των γενεθλίων του επέτρεψε στους εικαστικούς Ινώ Βαρβαρίτη και Γιάννη Δελαγραμμάτικα να κάνουν μια «βουτιά» στο αναλογικό πολιτιστικό του αρχείο ώστε να δημιουργήσουν την εγκατάσταση «Τόπος εύρεσης: Γκαίτε, Ομήρου. Σημειακές αρχαιακές συγκλίσεις» την οποία ο επισκέπτης καλείται να ανακαλύψει σε διαφορετικές γωνιές του κτιρίου.

Περίπου τέσσερις μήνες χρειάστηκαν οι δύο καλλιτέχνες για να μελετήσουν φωτογραφίες, προγράμματα, προσκλήσεις, φυλλάδια, εκδόσεις, καταλόγους από πολιτιστικές δράσεις που (συν)διοργάνωσε ή/και υποστήριξε το Ινστιτούτο καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του στην Αθήνα και να διερευνήσουν «τις σημασιολογικές δυνατότητες και τους αφηγηματικούς μετασχηματισμούς του πολιτιστικού αρχείου

ΑΡΧΕΙΟ GOETHEINSTITUT ATHEN

► Καθηγήτρια Γερμανικών σε αίθουσα διδασκαλίας του Ινστιτούτου στα τέλη της δεκαετίας του 1950

► Αποψη της εγκατάστασης «Τόπος εύρεσης: Γκαίτε, Ομήρου. Σημειακές αρχαιακές συγκλίσεις»

του οργανισμού», όπως υποστηρίζουν, για να δημιουργήσουν την εγκατάστασή τους που αποτελείται από πέντε σταθμούς.

Εκεί ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να εντοπίσει την πολυπρισματική δράση του Ινστιτούτου Γκαίτε από την ίδρυσή του το 1952 έως το 2001 (οι δημιουργοί της εγκατάστασης επέλεξαν να μην εντάξουν στο έργο τους πολύ πρόσφατες δράσεις) σε συνάρτηση με σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν στην εγχώρια ή ευρωπαϊκή πραγματικότητα. Και να «ανακαλύψει» ότι το Ινστιτούτο - που δεν ήταν πάντα στο κτίριο της οδού Ομήρου 14, αλλά είχε φιλοξενηθεί και σε κτίρια των οδών Φειδίου και Ακαδημίας - κατά την περίοδο της δικτατορίας λειτουργούσε ως καταφύγιο προοδευτικών καλλιτεχνών και ασκούσε με τις πολιτιστικές δράσεις του έντονη κριτική για την καταπάτηση των ατομικών ελευθεριών στην Ελλάδα.

Ταχτσής και Λυμπεράκη

Χαρακτηριστικό παράδειγμα το υλικό από την έκθεση των Νέων Ρεαλιστών (Γιάννης Βαλαβανίδης, Κλεοπάτρα Δίγκα, Κυριάκος Κατζουράκης, Χρόνης Μπότσογλου και Γιάννης Ψυχοπαίδης) το 1972, οι οποίοι με πνεύμα έντονης αμφισβήτησης της πολιτικής πραγματικότητας προκαλούσαν τη δυσφορία της Ασφάλειας. Η έκθεση όχι μόνο προστατεύθηκε από τον πολιτιστικό ακόλουθο του Ινστιτούτου Γιοχάνες Βάισερτ, αλλά παρατάθηκε λόγω της μεγάλης προσέλευσης κοινού. Σε άλλο σημείο, οι επισκέπτες μπορούν οπτικά να «ξεφυλλίσουν» βιβλία επισκεπτών της περιόδου 1968-69, όπου μπορούν και να δουν υπογραφές προσωπικοτήτων όπως ο Κώστας

Ταχτσής, ο Θάνος Βελούδιος και η Μαργαρίτα Λυμπεράκη, αλλά και αντικαθεστωτικά σχόλια φοιτητών. Να πληροφορηθούν για την πρωτοποριακή έκθεση «Τέχνη των Υπολογιστών» που διοργανώθηκε το 1972 από το Αθηναϊκό Κέντρο Οικιστικής (τμήμα του Αθηναϊκού Τεχνολογικού Ινστιτούτου που ίδρυσε το 1959 ο αρχιτέκτονας και πολεοδόμος Κωνσταντίνος Δοξιάδης) σε συνεργασία με το Εργαστήρι Σύγχρονης

Info

Η εγκατάσταση «Τόπος εύρεσης: Γκαίτε, Ομήρου. Σημειακές αρχαιακές συγκλίσεις» στο Ινστιτούτο Γκαίτε (Ομήρου 14-16) έως τις 22 Δεκεμβρίου.

Τέχνης του Ινστιτούτου Γκαίτε, αλλά και για τα σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν τη δεκαετία του 1980 σε συνεργασία με το τότε υπουργείο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος επί Αντώνη Τρίτση με θέματα που είναι ακόμη και σήμερα εξαιρετικά επίκαιρα όπως «Εναπόθεση και Επαναχρησιμοποίηση των Απορριμμάτων» (Μάιος 1984) και «Διαχείριση των Υγρών Αποβλήτων» (Δεκέμβριος 1984).

Για όσους θα ήθελαν να εντρυφήσουν περισσότερο στην επετειακή εγκατάσταση, μπορούν να παρακολουθήσουν τις δωρεάν οργανωμένες ξεναγήσεις που έχουν προγραμματιστεί για τις 3, 10, 22 Νοεμβρίου, 1, 15, 22 Δεκεμβρίου στις 18.00, στα ελληνικά και στα αγγλικά, διάρκειας 30 λεπτών. Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο: prog-athen@goethe.de.

ΒΑΤΣΑΡΕ ΠΑΤΣΙΑΟΣ

Διεθνές συνέδριο για τον Καρκαβίτσα στα Λεχαινά

Υπάρχουν και οι «γενναίοι» της ελληνικής περιφέρειας. Ξεκινάει σήμερα στις 5 το απόγευμα στα Λεχαινά το διεθνές συνέδριο για τον Ανδρέα Καρκαβίτσα, από τον θάνατο του οποίου συμπληρώθηκαν 100 χρόνια στις 24 Οκτωβρίου. Την επανεκτίμηση του έργου ενός εν πολλοίς «ξεχασμένου» λογοτέχνη της γενιάς του 1880 ανέλαβαν η Δημοτική Βιβλιοθήκη Λεχαινών και ο Ομίλος Φίλων Δημοτικής Βιβλιοθήκης υπό την αιγίδα του Δήμου Ανδραβίδας - Κυλλήνης, κα-

θώς ο Καρκαβίτσας γεννήθηκε στην κωμόπολη της Ηλείας. Το συνέδριο συνεχίζεται έως την ερχόμενη Κυριακή και συμμετέχουν πάνω από 50 ομιλητές από τους χώρους της πεζογραφίας, των πανεπιστημιακών σπουδών, της κριτικής, της δημοσιογραφίας κ.ά. Ειδική αναφορά αξίζει να γίνει στις Γιλμάζ Αϊσέ (φιλόλογος - υποψήφια διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ), Alicia Villar Lecumberri (Πανεπιστήμιο της Βαλένθια), Federica Grasso (υποψήφια διδάκτορα στο Τμή-

μα Ανθρωπιστικών Σπουδών Πανεπιστημίου Κατάνιας). Την επιστημονική επιτροπή αποτελούν οι: Λάμπρος Βαρελάς, Roderick Beaton, Λιάνα Γιαννακοπούλου (University of Cambridge), Γεωργία Γκότση, Johanna Hanink (Brown University), Διονύσιος Κράγκαρης, Ουρανία Πολυκανδριώτη, Δημήτρης Τζιόβας, Ανδρέας Φουσκαρίνης, Χρίστος Χατζηιωσήφ, Δημήτρης Ψυχογιός, Ελένη Ψυχογιού. Οι εργασίες του συνεδρίου θα αναρτώνται στο <https://ofbl.gr/>.

